

УДК 687.01

**ДОСЛІДЖЕННЯ ФОРМОТВОРНИХ ЕЛЕМЕНТІВ В ОДЯЗІ
ЕКЛЕКТИЧНОГО СТИЛЮ**

Л. В. КРАСНЮК, А.С. КУКУРУДЗЯК
Хмельницький національний університет

В наш час важко простежити за кожним модним трендом або стильовим напрямком, але можна спробувати зрозуміти, що саме наштотувало творців на такі проектні рішення у створенні сучасного одягу. На подіумах, в магазинах, в кіно, і просто на вулицях міста можна побачити, що чистота конкретних стилів набуває рідкості, на відміну від поєднання різних стильових напрямків. Ця суміш обґрунтована новим стилем в одязі, а саме еkleктикою. Тобто, еkleктика – це стиль, який поєднує декілька стилістичних напрямків в одному [1].

Тому, однією із важливих характеристик модної культури ХХІ ст. став еkleктизм. Еkleктика проявляється не тільки в співіснуванні різних стилів, але й у змішуванні декількох стилів в одній моделі одягу. Таке змішування стилів першим ввів в моду японський модельєр – Такадо Кензо, назвавши його дифузним.

В одяг еkleктика прийшла помітно пізніше, ніж в мистецтво (середина ХІХ ст.). Як не дивно, але покоління того часу сприймало такі стильові суміші недобррозичливо, вважаючи це несмаком. Саме тому, еkleктичний стиль взяли до уваги ті народні маси, які не бажали коритися із загальним суспільним устроєм, класикою та набридлими стереотипами. Цей процес відбувався поступово, і вже в середині ХХ ст. еkleктика пішла з вулиць на світові подіуми.

Тому проектування авторської колекції одягу на основі формотворних елементів еkleктичного стилю є актуальним завданням.

Аналізуючи останні колекції провідних дизайнерів світу, можна побачити, що еkleктичні прийоми в індустрії моди набрали достатньо великих обертів.

Отже, у ХХ столітті відбулось те, що вважалось неможливим. Не дизайнери зі своїми колекціями диктували, що носити людям, а люди дизайнерам. Street Style захопив більшу частину суспільства, тому дизайнерам не залишалось нічого іншого, як перенести вуличну моду на подіуми (рис. 1) [2].

Рис. 1. Приклад еkleктичних прийомів у сучасній індустрії моди

Першими, хто почав використовувати еkleктику в одязі були хіпі. Їх філософія та концепція життя вимагала певного вираження своїх поглядів в одязі. «Діти квітів» виступали за мир в усьому світі і вираження любові до нього (рис.2). Яскраві кольори в одязі сильно виділялись на фоні загальної маси. В їхньому випадку еkleктика стала своєрідним інструментом протесту суспільним стереотипам, способу життя та мисленню, які вважали еkleктичний стиль проявом несмаку та інакодумства, і цей стиль надав течії хіпі епатажності. Оригінальність, практичність та невичерпне комбінування елементів одягу зробило цей стиль актуальним. Тепер можна було сміливо поєднувати шкіру та шовк, жакети та джинси, ніжність та агресивність.

Рис.2. Хіпі – перші, хто використав еkleктичний стиль в одязі

Еkleктика супроводжувала стилі вісімдесятих років ХХ століття. В цей період змішались жіночність і мужність, утворивши стиль «унісекс», мілітаризм жіночих костюмів поєднали з романтичністю, а рок «приправили» гламуром. У цих стилях також прослідковувалася яскраво виражена еkleктична складова. Особливу увагу можна приділити британській дизайнерці Вів'єн Вествуд, яка у вісімдесятих роках показала світу моделі одягу, які поєднували у собі елементи історичного костюму і сучасних, на той час, модних стильових тенденцій. Наприклад, у її колекції «Buffalo Girls» 1982 року (рис.3) дизайнерка сміливо поєднала довгі і пишні спідниці з куртками спортивного типу, а також форму історичного жіночого взуття з сукнею сучасної в'язки.

Рис. 3. Колекція британської дизайнерки Вів'єн Вествуд «Buffalo Girls», 1982 р.

Різноманітність модних трендів дифузно впливала на мейнстрім, який створював з них нестандартні суміші. Це стало поштовхом для створення нових ідей і концепцій. Наприкінці ХХ ст. стрімко почала розвиватись концепція постмодерну, яка найповніше проявилась у дев'яностих роках (рис. 4). Одним із головних векторів розвитку суспільного життя цих років стала еkleктика, яка була спрямована на відображення дійсності у виборі одягу народними масами, створення нової естетики, пошуку найвдаліших поєднань різних стилів. Така концепція привела до того, що дизайнери епохи постмодерну почали активніше змішувати різні стилі, інколи ризикуючи опинитись на грані несмаку [3].

Рис. 4. Еkleктика 90-х років ХХ століття

У ХХІ ст. еkleктика стала невід'ємною частиною колекцій багатьох модних дизайнерів. Еkleктичний стиль глибоко вкоренився як нескінченне джерело натхнення, завойовуючи все більше і більше прихильників, позбувшись статусу несмаку, осуду і висміювань.

Поєднувати непоєднуване – це основа еkleктичного стилю в одязі. Хоча, багато хто вважає, що цей напрямок моди є дисбалансом в образі, але це зовсім не так. Еkleктика – це добре продуманий образ, який поєднує у собі кілька стилів одночасно (рис. 5).

Рис. 5. Еkleктична гармонія сучасного одягу

Таким чином, сьогодні роль даного стилю в індустрії моди можна відзначити як вкорінене і потужне джерело натхнення. Він є невичерпним джерелом для створення нових костюмних рішень і стильових течій.

Елементи формотворення еkleктичного стилю залежить від того, які стилі він поєднує. У сучасній еkleктиці найбільш типовим є поєднання класичного, романтичного та спортивного стилів. Проаналізувавши ці три стилі, було виділено у кожному з них декілька головних характеристик, на основі яких формується сучасна еkleктика (рис. 6) [4].

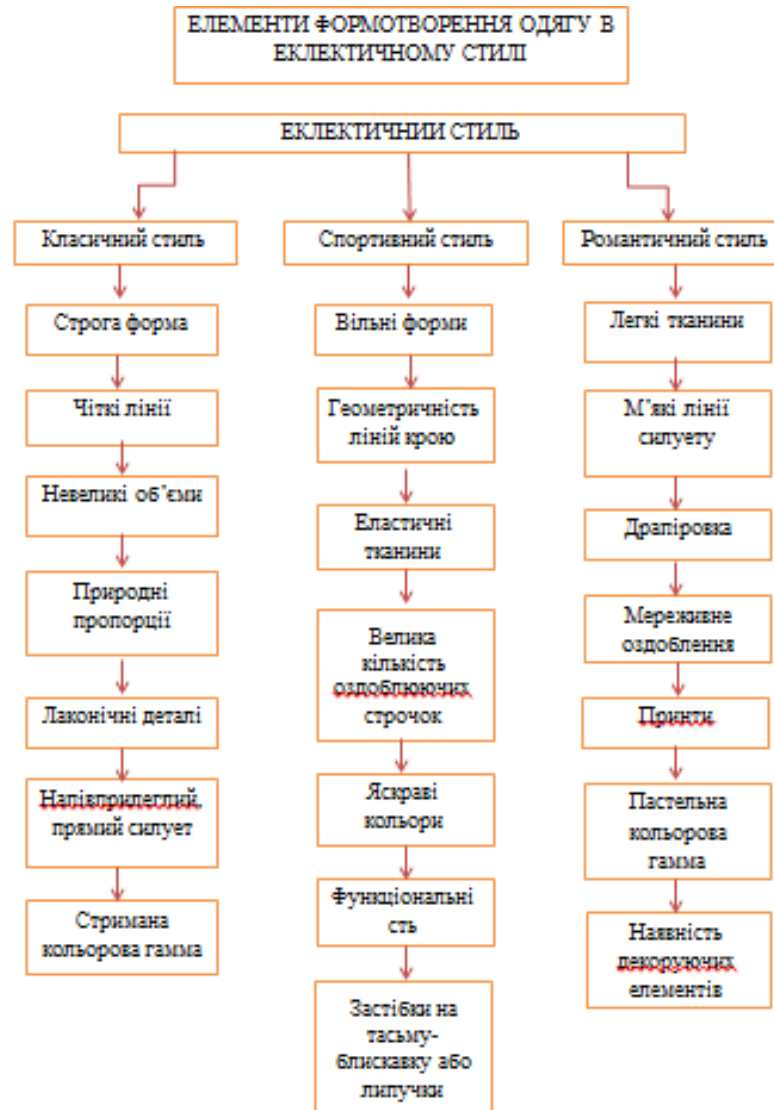

Рис. 6. Фрагмент схеми поєднання стилів у сучасній еkleктиці

Виходячи з цього, можна сказати, що еkleктичний стиль, це один з найбільш актуальних, але в той же час і складних стилів і, і тому саме його обрано джерелом творчості для створення авторської колекції одягу.

Основними принципами створення авторської колекції одягу в еkleктичному стилі обрано: поєднання в колекції виробів різних стильових рішень, а саме спортивного, романтичного та класичного; вибір гармонійного колористичного рішення; гармонійне поєднання фактур; застосування принципів спряженості форм та їх пропорційної узгодженості між собою.

В результаті дослідження формотворних елементів в одязі еkleктичного стилю, було розроблено авторську колекцію одягу в під девізом «Вони» (рис. 7). Усі моделі колекції виготовлені з різних матеріалів,

які в поєднанні між собою створюють еkleктику, яка нагадує моду 90-х років.

Колекцію було представлено на Всеукраїнському фестивалі молодих дизайнерів одягу «Барви Поділля» (м. Хмельницький, 2019 р.), де вона зайняла III місце.

Рис. 7. Ескіз колекції одягу «Вони» (автор А.Кукурудзяк)

Отже, нині еkleктика набуває все більшої актуальності, і, можна сказати, стає домінуючим стильовим напрямом в сучасній індустрії моди. У подальшому еkleктика, без сумнівів, залишатиметься багатим творчим джерелом, що подарує світу нові стильові напрямки та костюмні рішення.

Література

1. Краснюк Л.В. Дослідження стильового вирішення сучасного одягу / Л. В. Краснюк О. М. Троян, О. О. Демко // Вісник Технологічного університету Поділля. – 2004. – №1. – Ч.1. – С. 98-104.
2. VOGUE – інтернет-журнал [Електронний ресурс]. Режим доступу: URL: https://www.vogue.ru/fashion/streetstyle/ss_mbfwt_fw19/ - Назва з екрану.
3. Women Territory – інтернет-журнал [Електронний ресурс]. Режим доступу: URL: <https://women-territory.in.ua/stil/767-stil-90-x-v-odyaz-foto.html> – Назва з екрану.
4. Чупріна Н.В. Еkleктика, як формючий принцип створення нових моделей одягу у сучасній індустрії моди / Н.В. Чупріна, Н.В. Яценко // Вісник Київського національного університету технологій і дизайну. – 2015. – №2 (84). – С. 177-186.